

31 Martie

**Duminica a II a Sfântului și Marelui Post.
(A sfântului Grigorie Palamas).
Vindecarea Paraliticului. Sfântul sfințit
martir Ipatie Taumaturgul, episcopul Gangrelor.**

LITURGHIA SFÂNTULUI VASILE CEL MARE

Preotul: **Dumnezeule, curățește-mă pe mine
păcătosul și mă miluiește! (de 3 ori).**

Apoi:

**Împărate ceresc, Mângâietorule,
Spirite al adevărului, care pretutindeni
ești, și toate le împlinești, tezaurul
bunătăților și dăătorule de viață, vino și
Te sălășluiește întru noi, și ne curățește de
toată întinarea, și mântuiește, Bunule,
sufletele noastre.**

**Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu, și pe
pământ pace, între oameni bunăvoire.**

**Împărate ceresc, Mângâietorule,
Spirite al adevărului, care pretutindeni
ești, și toate le împlinești, tezaurul
bunătăților și dăătorule de viață, vino și**

Te sălășluiește întru noi, și ne curățește de toată întinarea, și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.

Împărate ceresc, Mângâietorule, Spirite al adevărului, care pretutindeni ești, și toate le împlinești, tezaurul bunătăților și dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi, și ne curățește de toată întinarea, și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.

Doamne, buzele mele vei deschide, și gura mea va vesti lauda ta.

Preotul: **Binecuvântată este împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.**

Poporul: **Amin.**

Ectenia mare

Preotul: **Cu pace Domnului să ne rugăm.**

Poporul: **Doamne îndură-Te, spre noi.**

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu biserici, și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfânt lăcașul acesta, și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie, și cu frică de Dumnezeu intră într-însul, Domnului să ne rugăm.

Pentru Sfântul Părinte Papa (N), pentru Preafericitul Părinte Arhiepiscop (N), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi) Episcopul nostru (N), și pentru cinstita Preoțime, întru Hristos Diaconime, pentru tot Clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru autoritățile și oștirea țării noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru țara noastră, orașul (sau satul) acesta și pentru toate orașele și satele, și pentru cei ce cu credință locuiesc într-însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună liniștea aerului, și pentru înmulțirea roadelor pământului, și pentru timpuri de pace, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, și pentru cei robiți, și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să fim mântuiți de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuiește, miluiește, și ne păzește, Dumnezeule, cu harul Tău.

Pe preasfânta, Curata, Preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoarea, și pururea Fecioară Maria, cu toți Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: Ție Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că Ție se cuvine toată mărirea, cinstirea, și închinarea, Tatălui, și Fiului, și Sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Poporul: **A**min

Antifoanele Tipicelor

Primul Antifon

Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit,
Și acum și pururea și în vecii vecilor. **A**min.

Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul și, toate cele dinăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui. Binecuvântat ești, Doamne.

Preotul: Iară și iară, cu pace, Domnului să ne rugăm.

Poporul: **Doamne**, îndură-Te spre noi.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu harul Tău.

Poporul: **Doamne**, îndură-Te spre noi.

Preotul: **Pe** preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu-Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: **Ție**, Doamne.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA PRIMULUI ANTIFON

Doamne Dumnezeul nostru, a cărui stăpânire este neasemănată și mărire neajunsă, a cărui milă este nemăsurată și iubirea de oameni negrăită: Însuți Stăpâne, după bună îndurarea Ta, caută spre noi și spre sfântă biserica aceasta și fă bogate milele și îndurările Tale cu noi și cu cei ce împreună cu noi se roagă.

Preotul, cu glas înalt:

Că a Ta este stăpânirea și a Ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

**Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit,
Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.**

Unule-născut, Fiule și Cuvânt al lui Dumnezeu, Cel ce ești fără de moarte și ai primit, pentru mântuirea noastră, a Te întrupa din Sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, neschimbat întrupându-Te și răstignindu-Te, Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat, unul fiind din Sfânta Treime, preamărit împreună cu Tatăl și cu Spiritul Sfânt, mântuiește-ne pe noi.

Preotul: Iară și iară, cu pace, Domnului să ne

rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu harul Tău.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu-Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții pomenind-o, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: Ție, Doamne.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL DOILEA

Doamne, Dumnezeul nostru, mântuiește poporul Tău și binecuvântează moștenirea Ta; plinirea Bisericii Tale în pace păzește-o; sfințește-i pe cei ce iubesc podoaba casei Tale; Tu pe aceia îi preamărește cu dumnezeiască puterea Ta și nu ne lăsa pe noi, cei ce nădăjduim în Tine.

Preotul, cu glas înalt:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție mărire Îți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii

vecilor.

Poporul: Amin.

Al treilea Antifon

Fericirile, glas 2, cu stihirile din Octoih

Întru împărăția Ta, pomenește-ne, Doamne, când vei veni întru împărăția Ta.

Fericiți cei săraci cu spiritul, că a acelora este împărăția cerurilor.

Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

Fericiți cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura.

Fericiți cei milostivi, că aceia milă vor afla.

Fericiți cei curați cu inima, că aceia Îl vor vedea pe Dumnezeu.

Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Fericiți cei prizoniți pentru dreptate, că a acelora este împărăția cerurilor.

Fericiți veți fi când vă vor batjocori și vă vor prigoni și, mințind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, pentru Mine.

Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.

Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit,

Stihira Sfintei Treimi, din Octoih

Pe Tatăl să-L preamărim, Fiului să ne închinăm toți, și pe Spiritul Sfânt cu credință să-L lăudăm.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Stihira Născătoarei, din Octoih

Bucură-te, Scaunul cel în chipul focului, bucură-te Mireasă nenuntită, bucură-te fecioară, care ai născut oamenii pe Dumnezeu.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL TREILEA

Cel ce ne-ai dăruit aceste rugăciuni de obște și de unire, Cel ce la doi și la trei care se unesc în numele Tău ai făgăduit să le îplinești cererile: însuți îplinește și acum cererile de folos ale robilor Tăi, dăruindu-ne în veacul de acum cunoașterea adevărului Tău, iar în cel ce va să fie viața veșnică.

Preotul se închină de trei ori înaintea sfintei Mese, ridică

sfânta Evanghelie de pe sfânta Masă și face Intratul cel mic.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA INTRATULUI

Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce ai rânduit în ceruri cetele și oștile îngerilor și ale arhanghelilor spre slujba măririi Tale: fă ca, împreună cu intrarea noastră, să fie intrarea sfinților îngeri care slujesc împreună cu noi și împreună preamăresc bunătatea Ta. Că Ție Ți se cuvine toată mărirea, cinstea și închinarea, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preotul, în fața ușilor împărătești, binecuvântând, zice în taină:

Binecuvântată (†) este intrarea sfinților Tăi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preotul înalță sfânta Evanghelie, zicând cu glas înalt:

Înțelepciune! Drepti!

Poporul:

Isodiconul

(Stihul intrării)

Veniți să ne închinăm și să cădem la Hristos, mântuiește-ne pe noi, Fiule al lui Dumnezeu, cel ce ai înviat din morți, pe noi care-ți cântăm ție: Aliluia.

Troparul Învierii, glas 2

Când Te-ai coborât la moarte, Cel ce ești Viața cea fără de moarte, atunci iadul l-ai omorât cu strălucirea Dumnezeirii; iar când ai înviat pe cei morți din cele de dedesubt, toate Puterile cerești au strigat: Dătătorule de viață, Hristoase Dumnezeul nostru, Mărire Ție.

Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit,

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Troparul Sfântului Grigorie Palamas, glas 8

Luminătorule al dreptei credințe, sprijinul Bisericii și învățătorule, podoaba monahilor, apărătorule cel nebiruit al teologilor; făcătorule de minuni Grigorie, lauda Tesalonicului, propovăduitorule al harului, roagă-te pururea să se mântuiască sufletele noastre.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA TRISAGHIONULUI

Dumnezeule sfânt, care întru sfinți odihnești, Cel ce cu glas întreit-sfânt ești lăudat de Serafimi și preamărit de Heruvimi și de toată puterea cerească adorat; Cel ce din neființă la ființă pe toate le-ai adus, care l-ai zidit pe om după chipul și asemănarea Ta și cu tot harul Tău l-ai împodobit; Cel ce dai înțelepciune și pricepere celui care cere și nu-l treci cu vederea pe cel care greșește, ci îi rânduiești pocăință spre mântuire; care ne-ai învrednicit pe noi, smeriții și nevrednicii Tăi robi, a sta și în ceasul acesta înaintea măririi sfântului Tău Altar și a-Ți aduce cuvenită închinare și preamărire: însuți Stăpâne, primește și din gura noastră, a celor păcătoși, întreit-sfânta cântare și ne cercetează cu bunătatea Ta; iartă-ne toată greșeala cea de voie și cea fără de voie; sfințește sufletele și trupurile noastre; și dă-ne să-Ți slujim Ție întru cuviință în toate zilele vieții noastre, pentru rugăciunile sfintei Născătoare de Dumnezeu și ale tuturor sfinților care din veac Ți-au bineplăcut.

Preotul, glas înalt:

Că sfânt ești, Dumnezeul nostru, și Ție mărire Îți înălțăm, Tatălui și Fiului și

Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte Fără de moarte, îndură-Te spre noi. (de 3 ori)

Mărire Tatălui și Fiului și Spiritului Sfânt, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Sfinte Fără de moarte, îndură-Te spre noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte Fără de moarte, îndură-Te spre noi.

RUGĂCIUNEA SCAUNULUI CELUI DE SUS

Stăpâne Doamne, Dumnezeuul puterilor, mântuiește poporul Tău și în pace îl păzește cu puterea Sfântului Tău Spirit, prin chipul cinstitei Cruci, a Unuia-născut Fiului Tău, cu care împreună ești binecuvântat, în vecii vecilor. Amin.

Preotul rămâne în dreapta scaunului cel de sus, unde se va așeza în timpul citirii Apostolului.

Preotul, cu glas înalt:

Să luăm aminte. **Pace** (†) tuturor.

Poporul: Și spiritului tău.

Prochimen, glas 5 (Ps. 11, 7): Tu Doamne, ne vei păzi și ne vei apăra de neamul acesta în veac.

Stih (Ps. 11, 1): Mântuiește-mă, Doamne, că a lipsit cel cuvios.

(Ps. 11, 7): Tu Doamne, ne vei păzi și ne vei apăra de neamul acesta în veac.

Preotul: Înțelepciune.

Lectorul: Din Epistola către Evrei (1, 10-14; 2,1-3) citire:

Preotul: Să luăm aminte.

Lectorul: Întru început Tu, Doamne, pământul l-ai întemeiat și cerurile sunt lucrul mâinilor Tale; ele vor pieri, dar Tu rămâi, și toate ca o haină se vor învechi; ca pe un veșmânt le vei strânge și ca o

haină vor fi schimbate. Dar Tu același ești și anii Tăi nu se vor sfârși. Și căruia dintre îngeri a zis Dumnezeu vreodată: Șezi de-a dreapta Mea până când voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale. Îngerii oare nu sunt toți spirite slujitoare, trimise ca să slujească, pentru cei ce vor fi moștenitorii mântuirii? Pentru aceea se cuvine ca noi să luăm aminte cu atât mai mult la cele auzite, ca nu cumva să ne pierdem. Și, dacă s-a adeverit cuvântul grăit prin îngeri și orice călcare de poruncă și orice neascultare și-a primit dreapta răsplătire, cum vom scăpa noi, dacă vom fi nepăsători la astfel de mântuire care, luând obârșie din propovăduirea Domnului, ne-a fost adeverită de cei ce au ascultat-o.

Preotul: Pace (+) ție, cititorule.

Lectorul: Și spiritului tău.

Poporul: Aleluia, glas 5

Alilua, Alilua, Alilua

(Ps. 88, 1): Milele Tale, Doamne, în veac le voi cânta.

Stih (Ps. 88, 3): Că ai zis: Mila pe veci se va zidi.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA PROCLAMĂRII SFINTEI EVANGHELII

Strălucește în inimile noastre, iubitorule de oameni, Stăpâne, lumina fără stricăciune a cunoașterii dumnezeirii Tale și deschide ochii minții noastre spre înțelegerea evanghelicelor Tale propovăduiri. Pune în noi frica fericitelor Tale porunci, ca toate poftele trupului călcându-le, viață sufletească să petrecem, toate cele ce sunt spre bună plăcerea Ta gândind și săvârșind. Că Tu ești lumina sufletelor și a trupurilor noastre, Hristoase Dumnezeule, și Ție mărire Îți înălțăm, împreună și Celui fără de început Părintelui Tău și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preotul, cu glas înalt:

Preotul: **Î**nțelepciune! Drepti! Să ascultăm sfânta Evanghelie.

Pace (†) tuturor.

Poporul: **Ș**i spiritului tău.

Preotul: Citire din sfânta Evanghelie după Sfântul Apostol și Evanghelist Marcu.

Poporul: *Mărire Ție, Doamne, mărire Ție.*

Preotul: Să luăm aminte.

Evanghelia după Marcu (2, 1-12)

În vremea aceea, intrând iarăși Isus în Capernaum, după câteva zile s-a auzit că este în casă. Și îndată s-au adunat așa de mulți, încât nu mai era loc nici înaintea ușii, iar Dânsul le grăia cuvântul lui Dumnezeu. Și au venit la El, aducând un slăbănog, pe care-l purtau patru oameni. Dar, neputând ei din pricina mulțimii să se apropie de El, au desfăcut acoperișul casei unde era Isus și, prin spărtură, au coborât patul în care zăcea slăbănogul. Iar Isus, văzând credința lor, i-a zis slăbănogului: Fiule, iertate îți sunt păcatele tale! Și erau acolo unii dintre cărturari, care ședeau și cugetau în inimile lor: Pentru ce vorbește Acesta astfel? El hulește. Cine poate să ierte păcatele, fără numai singur Dumnezeu? Și îndată, cunoscând Isus cu spiritul Lui că așa cugetau ei în sine, a zis lor: De ce cugetați acestea în inimile voastre? Ce este mai ușor, a zice slăbănogului: Iertate îți sunt păcatele, sau a zice: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă? Dar ca să știți că putere are Fiul Omului a ierta păcatele pe pământ, a zis slăbănogului: Zic

ție: Scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta! Și s-a ridicat îndată și, luându-și patul, a ieșit înaintea tuturor, încât erau toți uimiți.

Poporul: Mărire Ție, Doamne, mărire Ție.

Ectenia Întreită (a cererii stăruitoare)

Preotul: Să zicem toți, din tot sufletul, și din tot cugetul nostru, să zicem.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi (*de 3 ori*).

Doamne atotținătorule, Dumnezeuul părinților noștri, rugămu-ne Ție, auzi-ne, și Te îndură spre noi.

Miluieste-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluieste.

Încă ne rugăm pentru Sfântul Părinte Papa (**N**), pentru Preafericitul Părinte Arhiepiscop (**N**), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi) Episcopul nostru (**N**), și pentru toți frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru autoritățile și oștirea țării, pentru pacea, sănătatea și mântuirea lor.

Încă ne rugăm pentru Frații noștri, preoții, ieromonahii, și pentru toți cei întru Hristos frații noștri.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și

iertarea de păcate a robilor lui Dumnezeu, fraților sfintei bisericii acesteia.

Încă ne rugăm pentru fericiții, și pururea pomeniții Ctitorii sfintei Bisericii acesteia, și pentru toți cei mai înainte adormiți părinții și frații noștri dreptcredincioși, care întru cucernicie odihnesc aici și pretutindeni.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri, și fac bine în sfânta și întru tot cinstită biserica aceasta; pentru cei ce se ostenesc și cântă; și pentru poporul ce e de față, și așteaptă de la Tine mare și multă milă.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA CERERII STĂRUITOARE

Doamne, Dumnezeul nostru, primește de la robii tăi această rugăciune stăruitoare și ne miluiește, după mulțimea milei Tale, și trimite îndurările Tale peste noi și peste tot poporul Tău, care așteaptă de la Tine mila ta bogată.

Cu glas înalt:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sfântului Spirit, acum și pururea, și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Preotul: Iară și iară, cu pace, Domnului să ne rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu harul Tău.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA a II a A CREDINCIOȘILOR

Dumnezeule, care ai cercetat întru milă și întru îndurări smerenia noastră, Cel care ne-ai rânduit pe noi, umiliții și păcătoșii și nevrednicii Tăi robi, înaintea sfintei măririi Tale să slujim sfântului Tău Altar. Tu ne întărește, cu puterea Spiritului Tău Sfânt, spre slujba aceasta, și ne dă cuvânt, întru deschiderea gurii noastre, să chemăm harul Sfântului Spirit peste darurile care se vor pune înainte.

Preotul: Înțelepciune!

Ca sub stăpânirea Ta totdeauna fiind păziți, Ție mărire să-Ți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Poporul: Noi, care pe Heruvimi cu taină îi închipuim și făcătoarei de viață Treimi întreit-sfântă cântare-i aducem, toată grija cea lumească de la noi să o lepădăm. Ca pe Împăratul tuturor să-L primim, pe Cel nevăzut înconjurat de cetele îngerești. Aliluia, aliluia, aliluia.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA HERUVICULUI

Nimeni din cei legați cu poftele și cu plăcerile trupești nu este vrednic să vină sau să se apropie sau să-Ți slujească Ție, Împărate al măririi; pentru că a-Ți sluji Ție mare și înfricoșător lucru este chiar și pentru puterile cerești. Însă, totuși, pentru iubirea Ta de oameni negrăită și nemăsurată, fără mutare și fără schimbare Te-ai făcut om și arhieru Te-ai numit nouă; și, ca un Stăpân a toate, ne-ai dat lucrarea sfântă a acestei jertfe liturgice și nesângeroase. Căci Tu singur, Doamne Dumnezeu nostru, stăpânești peste cele cerești și peste cele pământești, Cel ce șezi pe scaun de Heruvimi, Domnul Serafimilor și împăratul lui Israel, care singur ești sfânt și întru sfinți Te odihnești. Pe Tine, dar, Te rog, care ești singur bun și binevoitor: caută spre mine, păcătosul și netrebnicul Tău rob, și curăță-mi sufletul și inima de cuget viclean; și învrednicește-

mă cu puterea Sfântului Tău Spirit ca, îmbrăcat fiind cu harul preoției, să stau înaintea acestei sfinte Tale mese și să jertfesc sfântul și preacuratul Tău Trup și prețiosul Tău Sânge. Căci Ție mă rog, plecându-mi cerbicea mea, și cer de la Tine: să nu-Ți întorci fața Ta de la mine, nici să mă lepezi dintre slujitorii Tăi; ci învrednicește-mă pe mine, păcătosul și nevrednicul Tău rob, să-ți aduc Ție darurile acestea. Că Tu ești Cel care aduci și Cel care Te aduci, Cel care primești și Cel care Te împarți, Hristoase Dumnezeuul nostru, și Ție mărire Îți înălțăm, împreună și Celui fără de început al Tău Părinte și preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preotul face cădere mare.

În Altar, preotul cădește sfânta Masă, apoi spune, în taină: Noi, care pe Heruvimi cu taină îi închipuim și făcătoarei de viață Treimi întreit-sfântă cântare-i aducem, toată grija cea lumească de la noi să o lepădăm. Ca pe Împăratul tuturor să-L primim, pe Cel nevăzut înconjurat de cetele îngerești. Aliluia, aliluia, aliluia.

Se închină de trei ori zicând în taină:
Dumnezeule, curăță-mă pe mine, păcătosul!

Preotul se întoarce spre popor plecându-și capul, apoi se

duce la masa Proscomidiei.

Preotul, ridicând Aerul, zice:

Ridicați-vă mâinile spre cele sfinte și binecuvântați-L pe Domnul.

Preotul, luând în mâini sfântul Disc și sfântul Potir și iese pe ușa de către miazănoapte, și venind în mijlocul bisericii zice:

Pe voi, pe toți, Domnul Dumnezeu să vă pomenească în împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Pe Sfântul Părinte Papa (N.), pe Preafericitul Părinte Arhiepiscop (N.), pe (Înalt) Preasfințit (Arhi) Episcopul nostru (N.), Domnul Dumnezeu să-i pomenească în împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Pe conducătorii țării noastre, Domnul Dumnezeu să-i pomenească în împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Pe ctitorii și binefăcătorii acestei sfinte biserici (și pe alții, vii și adormiți) și pe voi pe toți, dreptcredincioșilor creștini, Domnul Dumnezeu

să vă pomenească în împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin. *Ca pe Împăratul tuturor să-L primim, pe Cel nevăzut înconjurat de cetele îngerești. Aliluia, aliluia, aliluia.*

Iosif, cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat trupul Tău, cu giulgiu curat înfășurându-l și cu miresme, în mormânt nou, îngropându-l, l-a așezat.

În mormânt cu trupul, în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu; și în rai cu tâlharul și pe scaun ai fost, Hristoase, cu Tatăl și cu Spiritul, toate umplându-le, Cel ce ești necuprins.

Purtător de viață, mai înfrumusețat cu adevărat decât raiul și decât toată camera împărătească mai luminat, s-a arătat, Hristoase, mormântul Tău, izvorul învierii noastre.

Apoi ridică Aerul și cădindu-l acoperă cu el Sfintele, zicând în taină:

Iosif, cel cu bun chip...

Preotul cădind de trei ori, zice în taină:

Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului.

La a treia cădere, adaugă:

Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe Altarul Tău viței.

Apoi,

Prima ectenie a cererilor

Preotul: **S**ă plinim rugăciunile noastre Domnului.

Poporul: *Doamne, îndură-Te spre noi.*

Preotul: **P**entru cinstitele daruri, ce sunt puse înaintea, Domnului să ne rugăm.

Poporul: *Doamne, îndură-Te spre noi.*

Preotul: **P**entru sfântă biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frică de Dumnezeu intră într-înșea, Domnului să ne rugăm.

Poporul: *Doamne, îndură-Te spre noi.*

Preotul: **P**entru ca să fim mântuiți de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Poporul: *Doamne, îndură-Te spre noi.*

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu harul Tău.

Poporul: *Doamne, îndură-Te spre noi.*

Ziuă toată desăvârșită sfântă, cu pace și fără de păcate, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

Înger de pace, credincios călăuzitor, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

Cele bune și de folos sufletelor noastre, și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace, și într-o pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, ne rușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne, Doamne.

*Preotul: P*e preasfânta, Curata, Preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioară Maria, cu toți

Sfinții pomenind-o, pe noi înșine, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: Ție, Doamne.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA PROSCOMIDIEI

Doamne, Dumnezeul nostru, cel care ne-ai zidit și ne-ai adus întru această viață, care ne-ai arătat căile mântuirii, care ne-ai dăruit descoperirea Tainelor cerești, și întru puterea Spiritului tău Sfânt ne-ai rânduit la slujirea aceasta. Binevoiește dar, Doamne, să fim noi servitori ai Legii Tale celei noi, slujitori ai sfintelor Tale taine; primește-ne pe noi, cei ce ne apropiem de sfântul Tău Altar, după bogăția milei Tale, ca să fim vrednici a-ți aduce această jertfă cuvântatoare și fără de sânge, pentru păcatele noastre și pentru neștiințele poporului; pe care primind-o în sfântul și mai presus de ceruri și înțelegătorul Tău Altar, întru miros cu bună mireasmă, trimite-ne nouă harul sfântului Tău Spirit. Caută spre noi, Dumnezeule, și vezi această închinare a noastră și o primește precum ai primit darurile lui Abel, jertfele lui Noe, arderile de tot ale lui Avraam, cele preoțești ale lui Moise și Aaron, cele de pace ale lui Samuel. Precum ai primit de la

sfînții tăi Apostoli această închinare adevărată: așa primește și din mâinile noastre, ale păcătoșilor, darurile acestea, întru bunătatea Ta, Doamne. Ca învredniciți fiind a sluji fără prihană sfântului Tau Altar, să aflăm plată credincioșilor și înțelepților dregători, în ziua cea înfricoșătoare a răsplătirii Tale celei drepte.

Preotul, cu glas înalt:

Cu îndurărilor Unuia-născut Fiului Tău, cu care împreună ești binecuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Preotul, cu glas înalt:

Pace (†) tuturor.

Poporul: Și spiritului tău.

Preotul: Să ne iubim unul pe altul ca într-un gând să mărturisim:

Poporul: Pe Tatăl și pe Fiul și pe Spiritul Sfânt, Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

Preotul se închină de trei ori, zicând în taină:

Iubi-te-voi, Doamne, tăria mea, Domnul

este întărirea mea și scăparea mea.

Preotul sărută darurile acoperite și sfânta Masă.

Preotul: **H**ristos în mijlocul nostru!

Poporul: **E**ste și va fi!

Preotul, glas înalt:

Întru înțelepciune, să luăm aminte.

Preotul ridică aerul și-l ține deasupra sfintelor daruri, clătinându-l, rostind împreună cu poporul mărturisirea credinței:

Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl atotținătorul, făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele. Și într-unul Domn, Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toți vecii; lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, iar nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut. Care, pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, S-a coborât din ceruri, S-a întrupat de la Spiritul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut om. Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat, a pățimit și S-a îngropat. Și a înviat a treia zi, după Scripturi. Și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui. Și iarăși va veni cu mărire să judece viii și morții, a cărui împărăție nu va avea sfârșit. Și întru Spiritul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, care de la Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit,

care a grăit prin Proroci. Într-Una, Sfântă, Catolică și Apostolică Biserică. Mărturisesc un Botez întru iertarea păcatelor. Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin.

Dialogul preanaforal

Preotul:

Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte: Sfânta Jertfă cu pace să o aducem.

Poporul: *Mila păcii, jertfa laudei.*

Preotul, cu glas înalt:

Harul Domnului nostru Isus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Spirit, să fie cu voi cu toți.

Poporul: *Și cu spiritul tău.*

Preotul, cu mâinile ridicate și cu glas înalt:

Sus să avem inimile.

Poporul: *Le avem către Domnul.*

Preotul, cu glas înalt:

Să-I mulțumim Domnului.

Poporul: *Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închina Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, Treimii celei de o ființă și nedespărțită.*

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA SFINTEI JERTFE (ANAFORAUA)

Cel ce ești, Stăpâne Doamne, Dumnezeule, Părinte atotținătorule și vrednicule de închinare, cu vrednicie este, cu adevărat și cu dreptate și cuvenit măreției sfințeniei Tale, pe Tine a te lăuda, Ție a-ți cânta, pe Tine a Te binecuvânta, Ție a ne închina, Ție a-ți mulțumi, pe Tine a Te preamări, pe cel ce singur ești cu adevărat Dumnezeu; și cu inima înfrântă și cu spirit smerit a-ți aduce Ție această închinare a noastră; pentru că Tu ești cel care ne-ai dăruit cunoașterea adevărului Tau. Și cine este în stare să grăiască puterile Tale, auzite să facă toate laudele Tale, sau să spună toate minunile Tale din toata vremea? Stăpâne al tuturor, Doamne al cerului și al pământului și a toată făptura văzută și nevăzută, cel ce șezi pe scaunul măririi și privești spre adâncuri, cel ce ești fără de început, nevăzut, necuprins, nemărginit, neschimbat, Tatal Domnului nostru Isus Hristos, al marelui Dumnezeu și Mântuitor al nădejdii noastre; care este icoana bunătății Tale, pecete întocmai chipului, arătându-Te întru sine pe Tine, Tatal, Cuvântul viu, Dumnezeu adevărat, înțelepciune mai înainte de veci, viață,

sfîntire, putere, lumina cea adevărată, prin care Spiritul Sfânt s-a arătat, Spiritul adevărului, harul înfierii, arvuna moștenirii viitoare, începutul bunătăților veșnice, puterea de viață făcătoare, izvorul sfîntirii prin care toată făptura cuvântatoare și înțelegătoare se întărește și-ți slujește și cuvântarea de preamărire de-a pururea Ție-ți înalță; căci toate împreună-ți slujesc Ție. Pentru ca pe Tine te laudă Îngerii, Arhanghelii, Scaunele, Domniile, Începătoriile, Stăpâniile, Puterile și Heruvimii cei cu ochi mulți; împrejurul Tau stau Serafimii cei cu câte șase aripi, care cu două își acoperă fețele și cu două picioarele și cu două zburând strigă unul către altul cu glasuri neobosite, cu neîncetate cuvântări de preamărire.

Preotul, cu glas înalt:

Cântarea de biruință cântând, strigând, glas înălțând și grăind:

Preotul, ridicând steluța, face chipul Crucii deasupra Discului, atingându-l în cele patru părți, apoi o sărută și o pune alături:

Poporul: Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot; plin este cerul și pământul de mărirea Lui. Osana întru cele de sus. Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului. Osana întru cele de sus.

Preotul cu mâinile ridicate se roagă în taină:

Cu aceste fericite puteri, Stăpâne iubitorule de oameni și noi păcătoșii strigam și grăim: Sfânt ești, cu adevărat, și preasfânt și nu este măsură pentru măreția sfințeniei Tale și drept ești întru toate lucrurile Tale, pentru că întru dreptate și întru adevărată judecată toate le-ai adus nouă. Caci Tu l-ai zidit pe om, țărâna luând din pământ, și cu chipul Tău, Dumnezeuule, l-ai cinstit și în raiul desfătării l-ai așezat, nemurirea vieții și moștenirea veșnicilor bunătați, pentru păzirea poruncilor Tale, făgăduindu-i-le; dar el neascultându-te pe Tine, adevăratul Dumnezeu, care l-ai creat, și amăgirii șarpelui plecându-se, prin păcate sale muritor s-a făcut, și l-ai alungat, Dumnezeuule, cu judecata Ta cea dreaptă, din rai în lumea aceasta și l-ai întors în pământul din care a fost luat, rânduindu-i mântuirea din nașterea de a doua, întru însuși Hristosul Tău. Căci nu ți-ai întors până ș-a sfârșit fața de la ceea ce ai zidit, Bunule, nici n-ai uitat de lucrarea mâinilor Tale, ci pentru adâncul milei Tale în multe chipuri ai cercetat-o: prooroci ai trimis, minuni ai săvârșit prin sfinșii Tăi, care ți-au bine plăcut, din neam în neam; grăitu-ne-ai prin gura proorocilor, slujitorii Tăi, mai înainte vestindu-ne mântuirea care avea să fie; lege ne-ai dat spre ajutor; îngeri ne-ai pus păzitori. Iar când a venit plinirea vremurilor, ne-ai

grăit prin însuși Fiul Tău, prin care ai făcut și veacurile. Acesta, fiind strălucirea măririi Tale și chipul ipostasului Tău și ținând toate cu cuvântul puterii Sale, nu răpire a socotit a fi întocmai cu tine, Dumnezeu-Tatăl; ci Dumnezeu fiind, mai înainte de veci, pe pamânt s-a aratat și cu oamenii a petrecut și, din Fecioara sfântă întrupându-se, s-a deșertat pe sine, chip de rob luând, de o forma făcându-se cu trupul smereniei noastre, ca să ne facă de o forma cu chipul măririi Sale. Ca de vreme ce prin om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, a binevoit unul născut Fiul Tău, cel ce este în sânurile Tale, Dumnezeule-Tată, a se naște, din femeie, din sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, și a se supune legii, ca să osândească păcatul în trupul său; pentru ca cei morți întru Adam să învie întru același Hristos al Tau. Și cetățean al lumii acesteia făcându-se, dând porunci de mântuire, ne-a abătut de la rătăcirea idolilor și ne-a adus la cunoașterea Ta, a adevăratului Dumnezeu-Tatăl, dobândindu-ne pe noi întru Sine popor ales, preoție împărătească, neam sfânt; și curățindu-ne prin apă și sfințindu-ne cu Spiritul sfânt, s-a dat pe sine schimb morții care ne stăpânea, fiindcă eram vânduți păcatului; și coborându-se prin cruce la iad, ca toate să le plinească întru El, a

dezlegat durerile morții; și înviind a treia zi și cale deschizând pentru tot trupul spre învierea din morți - pentru că nu era cu putință să fie ținut sub stricăciune Stăpânul vieții - s-a făcut început al celor adormiți, Cel întâi-născut din morți, ca să fie El însuși începătorul a toate și înălându-se la ceruri, a șezut de-a dreapta mării Tale, întru înălțime, El va și veni, să răspltească fiecăruia după faptele sale. Iar noua ne-a lăsat, ca aduceri aminte de patima Sa mântuitoare, aceste daruri pe care le-am pus înaintea, după poruncile Lui. Pentru ca urmând să mergă la moartea sa de bunavoie și pururea pomenită și de viață făcătoare, în noaptea în care s-a dat pe Sine însuși pentru viața lumii, luând pâine în sfintele și preacuratele sale mâini și aratând-o Ție, Dumnezeu-Tatăl, mulțumind, binecuvântând (†) sfințind, frângând,

Dat-a sfinților săi învățăcei și Apostoli, zicând:

Preotul, plecându-și capul cu smerenie, ridicându-și dreapta, binecuvântează sfânta Pâine și zice cu glas înalt:

Luați, mâncați, acesta este Trupul meu, care pentru voi se frânge, spre iertarea păcatelor.

Poporul: Amin.

Apoi, preotul, în taină:

Asemenea și Potirul, din rodul viței luând, amestecând, mulțimind, binecuvântând (+), sfințind,

Dat-a sfinților săi învățăcei și Apostoli, zicând:

Preotul, plecându-și capul cu smerenie, ridicându-și dreapta, binecuvântează sfântul Potir și zice cu glas înalt:

Beti dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru voi și pentru mulți se varsă, spre iertarea păcatelor.

Poporul: Amin.

Apoi, preotul, cu capul plecat, zice în taină:

Aceasta să o faceți întru pomenirea mea. Că de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharul acesta, moartea mea o vestiți, învierea mea o marturisiți. Aducându-ne, așadar, aminte și noi, Stăpâne, de pătimrea mântuitoare, de Crucea făcătoare de viață, de îngroparea de trei zile, de învierea din morți, înălțarea la ceruri, șederea de-a dreapta Ta,

Dumnezeule-Tată, și de preamărita și înfricoșătoarea Lui a doua venire.

Preotul prinde cu mâinile cruciș, sfântul Disc cu dreapta și sfântul Potir cu stânga, și, înălțându-le, face cu acestea semnul Crucii și spune cu glas înalt:

Cu glas înalt:

Ale tale, dintru ale Tale, Ție-ți aducem de toate și pentru toate.

Poporul: **Pe** Tine e lăudam, pe Tine Te binecuvântam, Ție-ți mulțumim, Doamne, și ne rugam Ție, Dumnezeul nostru.

Preotul se roagă în taină:

Pentru aceasta, Stăpâne preasfinte, și noi păcătoșii și nevrednicii Tăi robi, care am fost învredniciți a sluji la sfântul Tău Altar, nu pentru faptele noastre drepte, căci nimic bun n-am făcut pe pământ, ci pentru mila Ta și îndurările Tale pe care le-ai revărsat cu prisosință peste noi, îndrăznind, să ne apropiem de sfântul Tău Altar și punând cele ce sunt chipului sfântului Trup și Sânge al Hristosului Tău, Ție ne rugăm și pe Tine te chemăm, Sfinte al sfinților, cu bunăvoința bunătății Tale: să vină Spiritul Tau sfânt peste noi și peste aceste daruri puse înainte și să le binecuvânteze și să le sfințească și să le arate:

Si Diaconul merge mai aproape de Preot si se închina amândoi de trei ori înaintea sfintei mese, rugându-se în taină:

Dumnezeule, curățește-mă pe mine păcătosul.

Troparul Orei a III a

Doamne, cel ce pe preasfântul Tău Spirit în ora a treia l-ai trimis Apostolilor Tăi, pe acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci-l înnoiește întru noi, cei ce ne rugăm Ție.

Stih: *Inima curată zidește întru mine, Dumnezeule, și spirit drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele.*

Doamne, cel ce pe preasfântul Tău Spirit în ora a treia l-ai trimis Apostolilor Tăi, pe acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci-l înnoiește întru noi, cei ce ne rugăm Ție.

Stih: *Nu mă lepăda de la fața ta și Spiritul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.*

Doamne, cel ce pe preasfântul Tău Spirit în ora a treia l-ai trimis Apostolilor Tăi, pe acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci-l înnoiește întru noi, cei ce ne rugăm Ție.

Diaconul, arătând spre sfântul disc cu orarul din mâna sa dreaptă se apleacă cu smerenie și zice:

Binecuvântează, părinte, sfânta pâine.

Preotul, binecuvântând sfântul Disc cu semnul sfintei Cruci, zice:

Pâinea aceasta, însuși (+) cinstitul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Diaconul: **A**min.

Diaconul, arătând spre sfântul potir cu orarul din mâna sa dreaptă se apleacă cu smerenie și zice:

Binecuvântează, părinte, sfântul potir.

Preotul, binecuvântând sfântul Potir cu semnul sfintei Cruci, zice:

Iar Potirul acesta, însuși (+) cinstitul Sânge al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Diaconul: **A**min.

Preotul: **C**are s-a vărsat pentru viața lumii.

Diaconul: **A**min.

Diaconul, arătând spre amândouă sfintele cu orarul din mâna sa dreaptă se apleacă cu smerenie și zice:

Binecuvântează, părinte, amândouă sfintele.

Preotul, binecuvântând amândouă sfintele cu semnul sfintei Cruci, zice:

Prefacându-le (+) cu Spiritul Tău Sfânt.

Diaconul: **A**min, Amin, Amin.

Și se închină amândoi. Iar preotul, în taină:

Iar pe noi toți, care dintr-o Pâine și dintr-un Potir ne împărtășim, să ne unești unul cu altul întru împărtășirea aceluiași fânt Spirit și să nu îngădui ca vreunul dintre noi să se cuminece spre judecată sau spre osândă cu sfântul Trup și Sânge al Hristosului Tău; ci să aflăm milă și har, împreună cu toți sfinții care din veac ți-au bineplăcut, cu Strămoșii, Părinții, Patriarhii, Proorocii, Apostolii, Propovăduitorii, Evangheliștii, Mucenicii, Mărturisitorii, Învățătorii și cu tot sufletul drept care s-a săvârșit întru credință.

Preotul, cădind spre cele Sfinte, zice cu glas înalt:

Mai ales pentru preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria.

Poporul: De tine se bucură, ceea ce ești plină de har, toată făptura. Adunarea îngerească și neamul omenesc; ceea ce ești biserică sfințită și rai cuvântător, lauda fecioriei, din care Dumnezeu S-a întrupat și prunc S-a făcut, Cel ce este mai înainte de veci. Că sânul tău scaun l-a făcut și pântecul tău mai lărgit decât cerurile l-a lucrat. De tine se bucură, ceea ce ești plină de har, toată făptura, mărire ție!

Preotul, în taină:

Cu sfântul Ioan Proorocul înainte-mergător și Botezător; cu sfinții măriți și întru tot lăudați Apostoli, cu sfântul (N), a carui pomenire o facem și cu toți sfinții Tăi, cu ale caror rugăciuni cercetează-ne, Dumnezeule; și adu-Ți aminte de toți cei mai înainte adormiți întru nădejdea învierii vieții de veci și-i odihnește unde strălucește lumina feței Tale.

Preotul îi pomeneste în taină pe vii:

Pentru mântuirea, cercetarea, iertarea de păcate a robului lui Dumnezeu (N).

Apoi, pe cei adormiți:

Pentru odihna și iertarea sufletului robului Tău (N), în loc luminos, de unde a fugit orice durere, întristare și suspinare. Odihnește-l, Dumnezeul nostru unde strălucește lumina feței Tale.

Preotul, în taină:

Te mai rugăm, adu-Ți aminte, Doamne, de sfânta catolică și apostolică Biserica Ta, de la o margine până la alta a lumii, pe care ai agonisit-o cu cinstitul Sânge al Hristosului Tău, și în pace păzește-o; și întărește sfântă Biserica aceasta, până la sfârșitul veacului.

Pomenește-i, Doamne, pe cei ce ți-au adus aceste daruri și cererile lor și pe cei prin care și pentru care le-au adus. Pomenește-i, Doamne, pe cei ce aduc prinoase și fac bine în sfintele tale biserici și-și aduc aminte de cei săraci. Răsplătește-i cu bogatele și cereștile Tale haruri; dăruiește-le, în locul celor pamântești, cele cerești, în locul celor trecătoare, cele veșnice, în locul celor stricăcioase, cele nestricăcioase. Pomenește-i, Doamne, pe cei ce sunt în pustii și în munți și în peșteri și în crăpăturile pământului. Pomenește-i, Doamne, pe cei care trăiesc întru feciorie și întru cucernicie și întru înfrânare și întru viață cinstită. Pomenește-i, Doamne, pe conucătorii țării noastre și pe toți cucernicii și credincioșii guvernanți, pe care i-ai judecat vrednici să cîrmuiască pe pământ; cu arma adevărului, cu arma bunei voințe încununează-i; umbrește deasupra capului lor în zi de razboi; dă putere brațului lor; înalță-le dreapta; întărește stăpânirea lor; dăruiește-le adâncă și statornică pace; graiește în inimile lor cele bune pentru Biserica Ta și pentru poporul Tău: ca întru liniștea lor viață pașnică și netulburată să viețuim, întru toată evlavia și întru buncuviința. Pomenește, Doamne, toată domnia și stăpânirea, și pe frații noștri cei din dregătorii și toată oastea; pe cei buni, întru

bunătatea Ta îi pazește; pe cei răi, buni îi fă, cu bunatatea Ta. Pomenește, Doamne, pe poporul ce este de față și pe cei care pentru cuvioase pricini nu sunt aici; și Te îndură de ei și de noi, după mulțimea milei Tale; cămărilor lor le umple de tot binele; căsniciile lor în pace și în bună înțelegere le pazește; pe prunci îi crește, tinerețea cârmuiește-o, bătrânețile le întărește; pe cei slabi de suflet îi mângâie; pe cei risipiți îi adună; pe cei rătăciți îi întoarce și-i unește cu sfânta catolica și apostolică Biserica ta; pe cei bântuiți de dhuri necurate îi eliberează; cu cei ce călătoresc pe uscat, pe ape și prin aer, împreună călătorește; văduvelor ajută-le; pe cei orfani apără-i; pe cei robiti scapă-i; pe cei bolnavi tamaduiește-i. Adu-ți aminte, Dumnezeule, de cei ce sunt înaintea judecăților și de cei osândiți la închisori și în exil și în amară robie și întru tot necazul și nevoia și strâmtorarea și de toți care au trebuință de mare milostivirea Ta și de cei ce ne iubesc și de cei ce ne urăsc și de cei ce ne-au poruncit nouă nevrednicilor să ne rugăm pentru ei. Și de tot poporul Tau adu-ți aminte, Doamne Dumnezeule, nostru și peste toți revarsă mila bogată, împlinind tuturor cererile cele spre mântuire. Iar de cei de care nu ne-am adus aminte, din neștiință, ori uitare, ori pentru mulțimea numelor, **Însuți adu-ți aminte,**

Dumnezeule, cel ce știi vârsta și numele fiecăruia, cel ce pe fiecare îl știi din pântecele maicii sale. Ca Tu ești, Doamne, ajutorul celor fără de ajutor, nădejdea celor fără nădejde, celor înviforați mântuire, celor de pe mare liman, celor bolnavi doctor. Însuți tuturor toate le fii, cel ce știi pe fiecare, cererile lui, casa și lipsurile lui. Păzește, Doamne, orasul (**sau satul**) acesta și toate orașele și satele, de foame, de molimă, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de năvălirea altor neamuri și de războiul cel dintre noi.

Preotul, cu glas înalt:

Întâi pomenește, Doamne, pe Sfântul Părinte Papa (**N.**), pe Preafericitul Părinte Arhiepiscop (**N.**), pe (Înalt) Preasfințit (Arhi) Episcopul nostru (**N**), pe care îi dăruiește sfintelor Tale biserici în pace, întregi, cinstiți, sănătoși, îndelungați în zile, drept învățând cuvântul adevărului Tău.

Diaconul, spre popor, de lângă ușile împărătești zice cu glas înalt:

Și pe toți și pe toate.

Poporul: Și pe toți și pe toate.

Pe arătătorul celor cerești, pe sfenicul Domnului Hristos, pe luminătorul cel lumiat, pe cel din Cezareea Capadociei, pe marele Vasile, cu toții să-l lăudăm.

Preotul, în taină:

Adu-ti aminte, Doamne, de toti dreptcredinciosii Episcopi, cei ce drept învață cuvântul adevărului Tău. Adu-ti aminte, Doamne, după mulțimea milelor Tale, și de nevrednicia mea. Iartă mie toată greseala cea de voie și cea fără de voie; și pentru păcatele mele să nu oprești harul sfântului Tău Spirit, de la darurile ce sunt puse înainte. Adu-ți aminte, Doamne de toată preoțimea și diaconimea cea întru Hristos și de toată tagma preoțeasca; și să nu ne rușinezi pe nici unul dintre ceicare înconjurăm sfântul Tău Altar. Cercetează-ne întru bunatatea Ta, Doamne. Arata-Te nouă întru bogatele tale îndurări. Vreme bine întocmită și de folos daruiește-ne, ploi line spre rodire trimite pământului; binecuvântează cununa anului bunătații Tale. Fă să înceteze dezbinările bisericilor; stinge îndrăzneala păgânilor răzvrătirile ereziilor degrabă le risipește, cu puterea sfântului Tău Spirit. Pe noi pe toți întru împărăția Ta ne primește, fii ai luminii și ai zilei arătându-ne; pacea Ta și dragostea Ta

dăruiește-ne-o, Doamne Dumnezeul nostru; căci toate ni le-ai dăruit nouă.

**Preotul, cu glas înalt,
ecfonisul anaforalei:**

Și ne dă nouă, cu o gură și cu o inimă, a preamări și a cânta preacinstitul și vrednicul de laudă numele Tau, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Preotul, întorcându-se spre popor, binecuvântează cu glas înalt:

Și să fie mila marelui Dumnezeu și Mântuitor al nostru Isus Hristos cu voi (†) cu toți.

Poporul: Și cu spiritul tău.

A doua ectenie a cererilor

Preotul: Pe toți sfinții pomenindu-i, iară și iară, cu pace, Domnului să ne rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Pentru cinstitele daruri ce s-au adus și s-au sfințit, Domnului să ne rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Ca iubitorul de oameni Dumnezeuul nostru, Cel ce le-a primit în sfântul și cel mai presus de ceruri și înțelegătorul Său Altar ca miros de bună mireasmă spirituală, să ne trimită nouă dumnezeiasca milă și darul Sfântului Spirit, să ne rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Pentru ca să fim mântuiți de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu harul Tău.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Ziua toată desăvârșită, sfântă, cu pace și fără de păcat, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Înger de pace, credincios călăuzitor, păzitor al sufletelor și al trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Milă și iertare de păcatele și de greșelile

noastre, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și în pocăință a o săvârși, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără pătimire, neînfruntat, cu pace și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.

Poporul: Dă-ne Doamne.

Preotul: Unitatea credinței și împărtășirea Sfântului Spirit cerând, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: Ție, Doamne.

Preotul se roaga în taină:

Dumnezeul nostru, Dumnezeul mântuirii, învață -ne a-ți mulțumi cu vrednicie pentru toate facerile de bine, pe care le-ai săvârșit

și le săvârșești cu noi. Tu, Dumnezeu nostru, care ai primit darurile acestea, curăță-ne de toată întinarea trupului și a sufletului; și ne învață a trăi în sfințenie întru frica Ta; ca întru curată marturia conștiinței noastre, împărtășindu-ne din cele sfinte ale Tale, să ne unim cu sfântul Trup și Sânge al Hristosului Tau; și primindu-le cu vrednicie, să avem pe Hristos locuind în inimile noastre și să fim biserică a sfântului Tău Spirit. Așa, Dumnezeu nostru, pe niciunul dintre noi să nu-l osândești, pentru aceste Taine ale Tale înfricoșătoare și cerești nici să-l faci neputincios cu sufletul și cu trupul, pentru împărtășirea cu nevrednicie dintr-însele; ci ne dă nouă, până la suflarea noastră de pe urmă, cu vrednicie să primim partea Sfintelor Tale, spre merindea vieții de veci, spre răspuns bine primit la înfricoșătoarea judecată a Hristosului Tau; ca și noi, împreună cu toți sfinții care din veac bine ți-au plăcut, să ne facem părtași veșnicilor Tale bunătăți, pe care le-ai pregătit celor ce te iubesc pe Tine, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Și ne învrednicește, Stăpâne, cu îndrăznire fără de osândă, să cutezăm a Te chema pe Tine, Dumnezeule ceresc, Tată, și a zice:

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vină împărăția Ta, fie voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă nouă păcatele noastre precum și noi iertăm greșiților noștri și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne mântuiește de cel rău.

Preotul, cu glas înalt:

Că a Ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Preotul: Pace (†) tuturor

Poporul: Și spiritului tău.

Preotul: Capetele voastre, Domnului să le plecați.

Poporul: Ție, Doamne.

Preotul, în taină:

RUGĂCIUNEA PLECĂRII CAPETELOR

Stăpâne Doamne, Părintele îndurărilor și Dumnezeule a toată mângâierea, pe cei care și-au plecat Ție capetele binecuvântează-i, sfințește-i, păzește-i, întărește-i, îmbărbătează-i, de la tot lucrul rău depărtează-i și spre tot lucrul bun îi ajută; și-i învrednicește a se împărtăși fără de osândă cu aceste Taine ale Tale, preacurate și de viață făcătoare, spre iertarea păcatelor, spre împărtășirea sfântului Spirit.

Preotul, cu glas înalt:

Cu harul și cu îndurărilor și cu iubirea de oameni ale unuia-născut Fiului Tău, cu care împreună ești binecuvântat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Preotul, în taină, cu mâinile ridicate:

Ia aminte, Doamne Isuse Hristoase, Dumnezeu nostru, din sfânt lăcașul Tău și de pe scaunul măririi împărăției Tale și vino să ne sfințești pe noi, Cel ce sus împreună cu Tatăl șezi și aici împreună cu noi nevăzut petreci, și ne învrednicește prin mâna Ta puternică a ni se da preacurat Trupul și preacinstit Sângele Tău și, prin noi, întregului Tău popor.

Preotul se închină de trei ori în fața sfintei Mese, zicând în taină:

Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului.

Preotul, înălțând sfânta Pâine, zice cu glas înalt:

Să luăm aminte. Sfintele, sfinților.

Poporul: Unul Sfânt, unul Domn, Isus Hristos, întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

Preotul, frângând Sfânta Pâine în patru, zice:

Se frânge și se împarte Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce se frânge și nu se împarte, Cel ce se mănâncă întotdeauna și niciodată nu se sfârșește, ci pe cei ce se împărtășesc îi sfințește.

Preotul, făcând cruce deasupra sfântului Potir cu partea IC, zice:

Plinirea credinței Sfântului Spirit. **Amin.** Și o pune în sfântul Potir.

Cinstitul și preasfântul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, mi se dă mie preotului (N.), spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. Amin.

Preotul se cuminecă cu frică și luare aminte.

Apoi, luând sfântul Potir, preotul zice:

Mă cuminec eu, robul lui Dumnezeu, preotul (N.), cu cinstitul și sfântul Sânge al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci. Amin.

Preotul se cuminecă din sfântul Potir, zicând apoi.

Iată, s-a atins de buzele mele și va șterge toate păcatele mele și fărădelegile mele le va curăți.

Poporul cântă chinonicul/priceasna Duminicii pe glasul 2

Lăudați pe Domnul din ceruri. Ție se cuvine cântare Dumnezeule. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Apoi:

Cred, Doamne, și mărturisesc că Tu ești cu adevărat Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu, Care ai venit în lume să mântuiești pe cei păcătoși, dintre care cel dintâi sunt eu.

Cred că ceea ce iau este însuși Preacurat Trupul Tău și însuși preacinstit Sângele Tău. Deci mă rog Ție: Miluiește-mă și-mi iartă păcatele cele de voie și cele fără de voie, pe care le-am făcut cu cuvântul sau cu lucrul, cu știință sau cu neștiință. Și mă învrednicește, fără de osândă, să mă împărtășesc cu Preacuratele Tale Taine, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. Amin.

Cinei Tale celei de taină, astăzi, Fiul lui Dumnezeu, părtaș primește-mă, că nu voi spune dușmanilor Tăi Taina Ta, nici sărutare Îți voi da ca Iuda, ci ca tâlharul, mărturisindu-mă, strig Ție: Pomenește-mă, Doamne, întru Împărăția Ta.

Nu spre judecată sau spre osândă să-mi fie mie împărtășirea cu Sfintele Tale Taine, Doamne, ci spre vindecarea sufletului și a trupului meu. Amin.

Apoi:

Preotul: **C**u frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste, să vă apropiați!

Poporul: **Amin.**

Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului, Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă.

După ce a încheiat cuminecarea credincioșilor, preotul binecuvântează cu sfântul Potir, zicând cu glas înalt:

Mântuiește, Dumnezeule, poporul Tău și binecuvântează (+) moștenirea Ta.

Poporul: Văzut-am lumina cea adevărată, luat-am Spiritul cel ceresc, aflat-am credința cea adevărată, nedespărțitei Sfintei Treimi închinându-ne, că Aceasta ne-a mântuit pe noi.

Preotul, întorcându-se la sfânta Masă, cădește de trei ori sfântul Disc și sfântul Potir și zice în taină:

Înalță-te peste ceruri, Dumnezeule, și peste tot pământul mărirea Ta.

Preotul, închinându-se cu evlavie și luând sfântul Disc și sfântul Potir, însemnează, cu acesta din urmă, în chipul Crucii deasupra Antimisului și zice cu glas înalt:

Binecuvântat este Dumnezeul nostru, Și întorcându-se spre popor și înălțându-le zice cu glas înalt:

Totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Să se umple gurile noastre de lauda Ta, Doamne, ca să laudăm mărirea Ta, că ne-ai învrednicit a ne împărtăși cu sfințele fără de moarte, cu preacinstitele și de viață făcătoarele Tale Taine. Întărește-ne pe noi în sfințenia Ta, toată ziua să învățăm dreptatea Ta. Aliluia, aliluia, aliluia.

Preotul duce în acest timp sfințele Taine la masa Proskomidiei, apoi le cădește.

Preotul: Drepti!

După ce ne-am împărtășit cu dumnezeieștile, sfințele, preacuratele, cele fără de moarte, cereștile și de viață făcătoarele, înfricoșătoarele lui Hristos Taine, cu vrednicie să mulțumim Domnului.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, Dumnezeule, cu harul Tău.

Poporul: Doamne, îndură-Te spre noi.

Preotul: Ziua toată, desăvârșită, sfântă, cu pace și fără de păcat, cerând, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Poporul: Ție, Doamne.

Preotul, împăturând Antimisul, zice în taină:
**RUGĂCIUNEA DE MULȚUMIRE DUPĂ
ÎMPĂRTĂȘANIE**

Mulțumim Ție, Doamne Dumnezeul nostru, pentru împărtășirea cu sfințele, preacuratele, nemuritoarele și cereștile Tale Taine, pe care ni le-ai dat spre facerea de bine și spre sfințirea și vindecarea sufletelor și a trupurilor noastre; însuși, Stăpâne a toate, fă ca împărtășirea cu sfântul Trup și Sânge al Hristosului Tău să ne fie noua spre credinșă neînfruntată, spre dragoste nefățarnică, spre plinirea înțelepciunii, spre vindecarea sufletului și a trupului, spre alungarea a tot dușmanul, spre paza poruncilor Tale, spre răspuns bine primit la înfricoșătoarea judecată a Hristosului Tău.

Preotul, însemnând cu sfânta Evanghelie peste Antimis în chipul sfintei Cruci, cu glas înalt:

Că Tu ești sfințirea noastră și Ție mărire Îți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: **A**min.

Preotul: **C**u pace să ieșim.

Poporul: **Î**ntru numele Domnului

Preotul: **D**omnului să ne rugăm.

Poporul: **D**oamne, îndură-Te spre noi.

Preotul, cu glas înalt:

RUGĂCIUNEA AMVONULUI

Cel ce-i binecuvântezi pe cei ce Te binecuvântează, Doamne, și-i sfințești pe cei ce nădăjduiesc în Tine, mântuiește poporul Tău și binecuvântează moștenirea Ta. Plinirea Bisericii Tale în pace păzește-o; sfințește-i pe cei ce iubesc podoaba casei Tale; Tu pe aceia îi preamărește cu dumnezeiască puterea Ta și nu ne lăsa pe noi cei care nădăjduim în Tine. Pace dăruiește lumii Tale, Bisericilor Tale, preoților și întregului Tău popor. Că toată darea bună și tot darul desăvârșit de sus sunt, coborând de la Tine, Părintele luminilor, și Ție mărire și mulțumire și închinare Îți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până în veac. (*de 3 ori*)

Preotul, terminând rugăciunea, intră în Altar și

întorcându-se spre masa Proscomidiei, zice în taină:

Plinitu-s-a și s-a săvârșit, cât este întru a noastră putință, Hristoase Dumnezeuul nostru, Taina rânduiei Tale. Căci am săvârșit pomenirea morții Tale; văzut-am chipul învierii Tale; umplutu-ne-am de a Ta nesfârșită viață; îndulcitu-ne-am cu desfătarea Ta cea neîmputinată, de care binevoiești a ne învrednici pe noi toți și în veacul ce va sa fie. Cu darul celui fără de început al Tău Părinte și al Sfântului și Bunului și de viață făcătorului Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: **Amin.**

Preotul binecuvântează poporul, zicând:

Binecuvântarea (+) Domnului peste voi, cu al Său har și cu a Sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: **Amin.**

Preotul, închinându-se spre icoana Mântuitorului, cu glas înalt:

Mărire Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire Ție.

Poporul: **Mărire Tatălui și Fiului și Spiritului Sfânt, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Doamne, îndură-Te spre noi. (de 3 ori)- Părinte,**

binecuvântează.

Poporul: **C**el ce a înviat din morți, Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile preacuratei Maicii Sale, ale celui între sfinți părintelui nostru Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei a cărui liturghie am celebrat, ale Sfântului Grigorie Palamas a cărui pomenire o facem și ale tuturor sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască fiind bun și iubitor de oameni.

Poporul: Amin.

Preotul: **P**entru rugăciunile sfinților Părinților noștri, Doamne, Isuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi.

Poporul: Amin.